

Lietuvai pasitikėk savimi
ir savo tautiečiais, o gy-
venimas tau šypsosis.
Visus žygius paremk
kilniu žmoniškumu.

VIENTYBĖ

LITHUANIAN DAILY

ienas geros valios
s privalo dirbti tau-
darbus. Svarbiau-
tavybės palaikymui
— platinimas tauti-
nės spaudos.

LIII. METAI. 226 (815) N. Telephone: EVergreen 7-7840

BROOKLYN, NEW YORK, ŠEŠTADIENIS, 1939 M., RUGSĖJO-SEPTEMBER 30 D.

ŠIANDIEN

A. F. VYMAKTAS

Neik greičiau...
Trys vyrukai
Nemandagūs žurnalistai
Su gerumu...

Šiandien ne vienam rūpi ži-
noti, kaip Lietuva sutiko Euro-
pos karo pradžią.

O gi, visai ramiai. Kaunas,
kaipo Lietuvos gyvenimo širdis,
gal, kiek jautriau sutiko
ši Europos katastrofą. Bet po
trumpo laiko viskas buvo vėl
ramu.

Kauniečiai apie karą suži-
nojo iš dienraščių išleistų spe-
cialių ekstra telegramų, ku-
rios buvo graibstytos išgraib-
tytos. Kauno laikraščiai apra-
šo, kaip su nepaprastu susido-
mėjimu visi puolėsi gauti tas
extra telegramas. Vienas dar-
bininkas, dirbęs Laisvės Alė-
joj prie vieno mūrinio namo
statybos, pamatęs, kad vai-
kiukštis greit nebeturės tele-
gramų, nes buvo gulmė apgul-
tas žmonių, tai jis suriškęs tam
vaikui: "Neik greičiau vieną
man, bo tuoj su plyta pakau-
sin gausi!.."

Kai buvo paskelbta mobili-
zacija, tai niekas irgi labai ne-
nusiminė. Greičiau džiaugėsi,
nės visi lietuviškos armijos
pulka traukė rytų pusę, ir
Vilnių. Visi tikėjosi, kad jų sva-
jonė išsipildys ir galės eiti tie-
siai į Gedimino kalną. Jiems
teko nusivilti, nes Lietuva mi-
litaristai negali daug ką pa-
daryti prieš tokias kraštus,
kaip USSR. Lietuvos valdžia
laikėsi savo žodžio ir ginklu
nieko nedarė, nes kas kardu
kovoja, nuo kardo ir žūsta.

Lietuvos jaunimas šiandien
myli savo kariuomenę ir ja di-
džiuojasi.

Sykį viename kaime buvo
pašaukta pas komendantą ka-
ro tarnyboje 8 vyrai. Visi buvo
sveiki kaip ridikai, bet valdžia
paėmė tik 5, nes iš tos apylin-
kės buvo daugiau sveikų vy-
rų, kaip kad reikėjo. Papras-
tai, namo grįžta tik tie, kurie
yra nesveiki ir netinka karo
tarnybai. Tai dabar tie 3 vy-
rukai, grįždami namo, verkė
kaip maži vaikai, kad jų ne-
paėmė. Dabar, anot, jų visos
merginos sakys, kad jei jau
nepaėmė jų kariuomenė, tai
vis kas nors su jumis yra
negerai... O kaip tu žmogus
joms paaiškinsi, kad emė tik
tiek, kiek reikia, o jie yra svei-
ki kaip žuolai...

Kai kurie Amerikos lietuvių
laikraščiai žemina savo vardą
iki paskutiniųjų, kai jie su
biauria pašaipa atsiliepia apie
savą pačių tėvų žemę. Esą,
Lietuva bijojusi imti Vilniaus,
nors jai tą padaryti siūlė ir
naciai ir sovietai. Lietuva esan-
ti tokia, ir tokia, jos valdžia
dar baisesnė.

Pirmiausia noris priminti,
kad kalbėjimas apie kitą su
pašaipa yra tik psichologiškai
nesveikų žmonių elgesys. To-
kie žmonės yra protišaliai ne-
sveiki, nors jie eiliniams žmo-
gum atrodo normalūs.

Jokia Amerikos lietuvių
spauda nepakeis Lietuvos val-
džios, nes ji visai dėmesio ne-
kreipia, kas kaip apie ją iš
blogosios pusės rašo. Neman-
dagi Amerikos lietuvių spauda
Lietuvos žmonių nepasiekia:
ją sulauko cenzūra.

Lietuvos valdžia galima kri-
tikuoti kaip ir kiekvieno kraš-
to valdžia. Bet tas reikia dary-
ti taip, kaip britų, amerikie-
čių ir kitų kutūringų kraštų

RESPUBLIKOS PREZIDEN- TO PAREISKIMAS

KAUNAS. — Rugsėjo 1 d.
atvykus į Kauną Respublikos
Prezidentui ir įvykus bendram,
Resp. Prezidentui pirminin-
kaujant, vyriausybės ir kariuo-
menės vadovybės posėdžiui,
kuriam aptarta dabartinė
Lietuvos ir tarptautinė padė-
tis, vėliau buvo paskelbtas
toks Respublikos Prezidento
aktas:

Pasirėmęs 1939 m. sausio 25
d. neutralumo įstatymo III
laipsniu, skelbiu: 1) prasidė-
jus tarp svetimų valstybių ka-
ro veiksmams, Lietuvos Res-
publika pasilieka neutrali; 2)
Lietuvos Respublikos teritori-
joje draudžiami visokie veiks-
mai, kurie, pagal bendrą pri-
pažintą tarptautinės teisės
taisyklės, pažeidžia neutralu-
mą; 3) Lietuvos Respublikos
neutralumui išlaikyti nuo 1939
m. rugsėjo 1 d. visoms kariau-
jančioms valstybėms taikomi
neutralumo įstatymo nuosta-
tai. — Kaunas, 1939 m. rugsė-
jo 1 d. (Pasirašė) A. Smetona
Respublikos Prezidentas ir
brig. gen. Černius, ministras
pirmininkas.

ŽINIOS IS LIETUVOS

KAUNAS, rugs. 27 d. —
Pasibaigus karui Lenkijoje,
Lietuvos tarptautinė padėtis
palengvėjo. Lietuvos kariuo-
menė pamažu demobilizojama.

Vilniaus klausimas bus
sprendžiamas ateityje
KAUNAS, rugs. 29 d. —
Vilniaus klausimas bus spren-
džiamas ateityje derybų keliu.

NUTRAUKTAS ORO SUSI- SEKIMAS

KAUNAS. — Nuo rugsė-
jo 4 d. nutrauktas reguliarusis
oro susisiekimas tarp Kauno ir
Palangos, kurs per visą vasarą
buvo paaiškomas. Susisiekimo
Ministerijos dvimotoriniai 7
viečių lėktuvais "Darius" ir
"Girėnas". Lėktuvai visą sezo-
ną turėjo didelį pasisekimą ir
prisidėjo prie oro kelionių iš-
populiarinimo. Taip pat daug
gelbėjo pašto greito pristatymo
reikalui, nes laškai ir laikra-
ščiai iš Kauno į pajūrį buvo
pristatomi per vieną valandą.

politikai daro. Tada ir Ame-
rikos lietuvių visi laikraščiai
pasiekė Lietuvą.

Dabar, kai į rankas paimi
kai kuriuos Amerikos lietuvių
laikraščius, tai jie yra labai
įdomūs netiek iš tos pusės, kas
tenai parašyta, bet kaip para-
šyta. Tie, kurie įdomaujasi
psychoanalizės mokslu, ran-
da daug įdomios medžiagos
savo studijoms pagilinti.

Ar, gi, negalima savo kly-
tančiam kaimynui pasakyti
"Lietuvi, Tu klysti; aš manau,
kad taip reikėtų daryti" vieton
"Ei, žiopy, asile, esi visai
kvailas, jei taip darai: ot, dar-
ryk šitaip, nes Tu esi dur-
nas, o aš gudrus, nes Ameri-
koj gyvenu".

Su blogumu — nei prieš vie-
nų; su gerumu — prieš visus!

ESTIJA JAU PRANYKSTA NUO EUROPOS ŽEMĖLAPIO...

25,000 SOVIETŲ ARMIJOS ĮŽYGIAVO ESTIJON

Kas bus su Lietuva?

BERLIN, rugs. 29 d. —
Dabar jau visiems aišku, kad
sovietai darys tą, kas anksčiau
nekurių politikų buvo prana-
šaujama: jie pasiims savo ži-
nion Pabaltės nekurias valsty-
bes. Estija ir Latvija būsan-
čios pirmosios aukos.

Estija jau sutikusi leisti so-
vietams naudotis jų oro ir jūrų
bazėmis prekybos ir karo reika-
lams. Be to, estai sutiko, kad
25,000 sovietų armijos įžygiuo-
tų į Estijos teritoriją. Ta sovie-
tų armijos dalis šiandien jau
įžygiavo į Estiją.

Kai kas mėgina paneigti,
kad Estijos ir Latvijos prijun-
gimas prie USSR yra daromas
su tiesiogine nacių žinia bei
prieš tai susitarus su jais. Ber-
lynas sako, kad tai yra grynai
sovietų reikalas ir naciai tuo-
se reikalause nesikišo.

Dabar, kai pasaulis jau ap-
siprato su Europos žemėlapiu
staigiais pakeitimais — niekas
nesistebi, kad sovietai su na-
ciais padarys kokius nors valsty-
bių sienų perrubežiavimus ar
visai jų rubežų panaikinimą.

Nors pasaulio spauda sako,
kad tik Estija ir Latvija bus
tiesioginiai paliestos, tačiau
Lietuvos padėtis yra labai rim-
ta ir neišvengiama, nes pranešimai
iš Berlyno sako, kad Lietuva yra
ne sovietų, bet nacių reikalas.

LIETUVOS KONSULATAS VILNIUJE

VILNIUS. — Lenkų spau-
doje paskelbta žinia, kad rug-
sėjo mėnesio pirmomis dienomis
Vilniuje būsiąs įsteigtas
Lietuvos konsulas. Jo kon-
sulė esąs skiriamas Lietuvos
Pasiuntinybės Varšuvoje pata-
rėjas d-ras A. Trimakas.

Vilniuje kasami apkasai ir dainuojamos lietuviškos dainos

VILNIUS. — Visose Vil-
niaus gatvėse ir aikštėse ka-
sami apkasai ir grioviai, ku-
riuose gyventojai galėtų pasi-
slėpti nuo orinio puolimo. Prie
šių darbų dirba tie vyrai, ku-
rie vyksta į kariuomenę, kaip
atsarginiai arba naujokai.
Daugumas šių kaimiečių eina
Vilniaus gatvėmis dainuoda-
mi lietuviškai, nes Vilniaus
krašte kaimuose lietuviška dai-
na dar ir dabar vyrauja.

GERAI UŽAUGO PIETINIAI AUGALAI

KAUNAS. — Esant sausai
karštai vasarai Lietuvoje šie-
met gerai užaugo visokie pie-
tiniai augalai, vynuogės, melo-
nai, razinokos ir t.t. taip pat
puikiai užderėjo pradedama
Lietuvoje plačiau sėti kiniškoji
soja.

Kaunas. — Prof. Vodema-
ras grįžo į Lietuvą ir apsigy-
veno Zarasuose.

Tiesioginiai traukiniai
tarp Kauno — Vilniaus —
Varšuvos nebevaikščioja.

PATS HITLERIS SIOLYS TAKYTIS

BERLIN, rugs. 27 d. — INS
pranešimu, Hitleris grįžo iš ry-
tų fronto į Berlyną pasitarti
su savo ministrais, kaip būtų
galima lokalizuoti dabartinis
karas. Hitleris ruošiasi pats
padaryti alijantams pasiūly-
mus, kad būtų baigtas karas
ir pripažinta Lenkijos padali-
nimas. Šią Hitlerio žygį pa-
saulio spauda aptaria dvejopa-
i. Vieni sako, kad Hitleris
nori įtraukti alijantus į dery-
bas, kad susidarytų naciams
užtektinai laiko pasiruošti il-
gam karui. Kiti išvedžioja, kad
Hitlerio siūlymas taikytis pa-
rodo, kad naciai yra silpnėsi
už alijantus ir jie pribijo,
kad gali pralaimėti karą.

NACIAI EKSPORTUOJA AEROPLANUS

BERLIN, rugs. 29 d. — Ne-
žiūrint, kad patiems naciams
reikia labai daug aeroplanų,
tačiau, jų aviacijos pramonė
esanti taip gerai išvystyta, kad
jie pasistato užtektinai aero-
planų karo metu ne tik sau,
bet dar gali pagaminti užtek-
tinai mašinų ir eksportui. Juos
perka Rumunija ir kitos val-
stybės.

NACIAI MĖGINO BOMBAR- DUOTI ŠKOTIJĄ

LONDON, rugs. 29 d. —
Visa eskadrilė vokiškų bombo-
nešių mėgino prisiartinti prie
Škotijos ir bombarduoti ne ku-
riuos miestus. Tačiau, britų
naikintuvai ir priešlėktuvinė
artilėja lengvai priešą atmu-
šė ir naciai vėl dingo debesyse.

Kas čia dabar? — Šiame vaizde matyti trijų angli-
kų automobilių priekiniai langai. Ant stiklo užklijuoti
parašai parodo, kad šitie privatiniai automobiliai tar-
nauja karo reikalams.

BIULETENIS

GRĄŠINA ALIJANTAMS

MASKVA, ugs. 29 d. — Pagal nacių ir sovietų susita-
rimą, jei alijantai ir toliau kariaus, tai sovietai ateis į
pagalbą naciams, kad būtų galima sumušti Prancūziją
ir Did, Britaniją.

VEL SIOLYS TAIKYTIS

BERLIN, rugs. 29 d. — Berlynas greitai laiku parei-
kalaus alijantų sustabdyti karo operacijas. Jei alijantai
to nepadarys, tai naciai skaitys, kad tik alijantai bus
atsakomingi už dabartinio karo prailginimą.

ATMES PASIŪLYMĄ

LONDON, rugs. 29 d. — Paryžiuje ir Londone esama
labai tvirtai nusistatyta griežtai atmesti bet kokius tai-
kos pasiūlymus, kol Hitleris pasiliks Vokietijos valdžios
viršūnė.

NEBERA

LONDON, rugs. 29 d. — Estija skaitoma jau žuvusi
kaipo nepriklausoma respublika. "Nebėra Estijos, kaip
savistovios valstybės, nebėra taip pat ir Rumunijos",
sako Londono spauda. Rumunija oficiališkai dar tebe-
esanti, bet faktinai ji yra USSR globoje, nes jei rumunai
būtų nesutikę suteikti teisių sovietams naudotis Rumi-
nijos uostais karo ir prekybos reikalam, tai sovietai
būtų tuojau atsiėmę Bessarabiją. Dabar sovietai fak-
tinai valdo visą Rumuniją.

LENKAI DAR LAIKOSI

BERLIN, rugs. 29 d. — Lenkų paskiri granizonai dar
vis laikosi Hela pusiasalyje ir Gdynėje.

RUMUNIJA GINKLUOJASI

LONDON, rugs. 29 d. — Iš
Anglijos patys rumunų karo
lakūnai parsigabena oru daug
kariškų aeroplanų. Šiandien 14
Blenheim tipo bombonešių iš-
skrido iš Anglijos tiesiog į Ru-
muniją.

EMBARGO BYLA BUS NAG- RINĖJAMA PIRMADIENI

WASHINGTON, rugs. 29 d.
— Pranešama, kad 16 Užsie-
nių Reikalų Komiteto senato-
rių balsavo už naująjį neutra-
lumo įstatymą ir tik 7 prieš.
Pirmadienį byla atsidurs Sena-
te.

SU GEN. FRITSCH ŽUVO DAR 30

PARIS, rugs. 29 d. — Jei
galima tikėti INS pranešimais
iš Paryžiaus, tai Gen. Fritsch
buvo nužudytas paties Hitlerio
įsakymu. Esą, sykiu su Gen.
Fritsch buvo sušaudyta dar 30
vokiečių armijos karininkų už
nepaklusnumą Hitleriui.

UŽMUŠTA 15 BRITŲ

LONDON, ugs. 29 d. —
Anglijos šiaurinėje dalyje spro-
go amunicijos fabrikas, per
kurio spragimą tapo užmušta
15 darbininkų. Sprogimo prie-
žastys nežinomos.

NACIAI PRARADO 20 SUBMARINŲ

PARIS, rugs. 29 d. — Pa-
ryžiuje tvirtinama, kad nuo pat
karo pradžios alijantų laivy-
nas sunaikino ir pagrobė apie
20 nacių submarinų. Vadinas,
naciai prarado visą trečdajį sa-
vo povandeninio laivyno.

NACIAI KLAUSO SOVIETŲ

PARIS, rugs. 29 d. — Sovie-
tai nacių ir sovietų dery-
bų kietai spiriasi prieš vokie-
čių reikalavimus ir privertė
nacių atiduoti sovietams tai,
ko jie nori. Sakoma, kad Rib-
bentropas tik ir sako: "Javol,
javol, Herr Stalin"... Sovietai
dabar nori, kad Varšuva būtų
atiduota jiems...

NACIAI TRAUKIASI

PARIS, rugs. 29 d. — Pran-
cūzų nepaprastai sunki ataka
privertė nacių trauktis palei
Luxemburgo sieną prie Perl
miestelio. Esą, abi pusės bom-
bardavo viena kitą iš artileri-
jos ištisą dieną ir vokiečiai,
pagaliau, pasitraukė.

KOL DAR NEPRADEJO LYTI...

PARIS, rugs. 27 d. — Pran-
cūzų karo autoritetai mano,
kad naciai pradės didžiulius
mūšius prieš tai, kai užeis
lietingas ruduo. Kol dar ne-
pradėjo lyti — nacių armija,
ypač aviacija, galėsianti ge-
riau operuoti.

LATVIJA RUOSIASI GINTIS

RYGA, rugs. 29 d. — Lat-
vijos vyriausybė šiandien su-
darė krašto apsaugos specialią
tarybą, kai jos kaiminka Esti-
ja jau beveik pranyko iš Pa-
baltės valstybių tarpo. Tarybos
pirmininku bus Latvijos prezi-
dentas Ulmanis.

Berlynas yra atvykę ne-
mažai Italijos studijavusių ir
gyvenusių lietuvių, kurie da-
bar be cento kišenėje vaikšto
po Berlyną. Kaip jie atvyks į
Lietuvą, dar kol kas nežinoma.

LITHUANIAN DAILY UNITY

VIENYBĖ

Oldest Lithuanian Newspaper

193 Grand St., Brooklyn, N. Y.

Telephone: EVERgreen 7-7840

Published daily except Sundays

and Holidays by

Lithuanian Press Corp., Inc.

Entered as Second Class Matter October

23, 1907 at the Post Office at Brooklyn,

N. Y. Under the Act of March 3, 1879

Advertising rates on application

PRENUMERATA

Brooklyne ir užsienioose:

Metams \$7.00

Pusei metų \$3.75

Trims mėnesiams \$2.00

Vienam mėn. \$0.90

Jungtinėse Valstybėse ir Kanadoje:

Metams \$5.00

Pusei metų \$2.75

Trims mėnesiams \$1.65

Vienam mėn. \$0.75

Visais reikalais adresuokite:

Lithuanian Press Corporation

193 Grand St., Brooklyn, N. Y.

S. E. Vitaitis — Redaktorius.

A. S. Trečiokas — Prezidentas.

DIPLOMATŲ PASITARIMAI MASKVOJE

Šiomis dienomis į Maskvą suvažiuo net keturių valstybių diplomatai: Vokietijos, Turkijos, Bulgarijos ir Estijos. Mažutės Estijos diplomatai nuvyko Maskvon, kad išklausti Stalino nuosprendžio ką jis mano dalyti su Estijos likimu. Pranešimai iš Estijos sostinės Talino teigia, kad Estijos vyriausybė yra nutarusi pildyti visus Rusijos reikalavimus. Ką kita ji gali daryti? Juk mažutėi Estijai neįmanoma jokių žvilgsnių pasipriešinti Stalino norams.

Iš visų valstybių diplomatų svarbiausiu skaitomas Vokietijos užsienio reikalų ministras Ribbentropas, kurio misija pas Staliną susijusi su visa eile svarbių reikalų. Oficialiai skelbiama, kad Ribbentropas nuvyko į Maskvą galutinam susitarimui dėl nustatymo sienos tarpe Rusijos ir Vokietijos per užimtos Lenkijos teritoriją. Vienok Europos diplomatiniai rateliai spėja, kad Ribbentropo kelionė į Maskvą yra susijusi su naujomis machinacijomis Rytų Europoje ir Balkanuose.

Pirmiausiai svarbu Maskvos ir Berlyno bičiuliams užtikrinti Turkijos tokią pagalbą Hitlerio karui ir Stalino imperialistinei politikai, kokią pagalbą gali suteikti neutrali valstybė. Mat Turkija buvo prisidėjusi prie anti-agresinio Anglijos ir Prancūzijos bloko, kuomet buvo tikimasi, kad ir Rusija prisidės. Dabar, Staliniui susidraugavus su Hitleriu, Turkija jaučiasi nesaugiai ir todėl ji nori diktatoriams užtikrinti savo neutralumą ir gal net pagalbą, uždarydama Dardanelius Anglijos laivynui.

Svarbu taip pat užtikrinti Balkanų valstybių neutralumą Berlyno ir Maskvos agresijai, gal išskiriant tik vieną Rumuniją, iš kurios Rusija taikosi atimti Besarabiją. Taip pat ir Bulgarija reikiama pretenzijų ir Rumunijos teritorija.

Spėjama, kad Ribbentropas su Stalinu galutinai aptars ir Pabaltijo valstybių likimą. Taigi šis reikalas paliečia ir Lietuvą. Vėliausi iš Berlyno pranešimai teigia, kad vokiečių spauda vis dar prisimena apie Pabaltijo valstybių silpnumą be vokiečių globos. Todėl galimas daiktas, kad dar bus persvarstytas ir Pabaltijo kraštų likimas.

Pagaliau Berlynas atvirai džiaugiasi, kad bus sudaryta tarpe Vokietijos ir Rusijos militarė sąjunga. Ar tokios militarinės sąjungos sudarymu vokiečiai tikisi Rusijos pagalbos ir šiam kare, kol kas neaišku. Aišku tik tas, kad Ribbentropo kelionė Maskvon susijusi su visa eile naujų diplomatinė machinacijų.

Beje, labai būdingas ir tas faktas, kad šiuose diplomatų manevruose visiškai izoliuota Italija. Be abejonės Mussolinis nekaip jaučiasi, kuomet jis ignoruojamas net tokiais klausimais, kurie liečia Balkanus. Juk čia Italijos gyvieji interesai taip pat paliejami. Išrodo, kad Hitleris Mussolinio vietą galutinai pakeičia Stalinu.

Taigi iš šio diplomatų sąskridžio Maskvoje galima tikėtis naujų šurpų ir naujų imperialistinių žygių.

TRUMPAI ĮVAIRIAIS KLAUSIMAIS

Lietuviai minimi prie pagalbos

Amerikos lenkų skleidžia mose žiniose jau ne pirmą kartą yra minima, kad jie turėtų prieš savęs pritraukti ir lietuvių prie veikiamosios pagalbos Lenkijai.

Kaip čia gali būti tikra teisybė, tai aiškiai negalima žinoti, kokie tai lietuviai jau tapę greitai griebtusi lenkams eiti į pagalbą labai gerai žinant kaip lenkai per visą laiką užimtam Lietuvos kraštą nedavė lietuviams ištarti lietuvių kalboje nei Bo!

Tai nieko ypatingo neturėtų būti matant lenkus pilna suaukintus. Jų "macnumas" buvo tik burbulas!

Skelbimai sudaro dideles išlaidas

Žiūrint, Amerika turi gan didelį darbą parduoti viską, tik šis šalis pagamina. O kaip gaminių pardavimo darbai geriau atlikti pereitą meto Amerikos pramonininkai tar tikaisi garsinimams išleisti \$1,530,000,000 arba iš uždirbtų keturiasdešimt dolerių viena doleris nuėjo tiems brangiems garsinimams.

\$500,000,000 nuėjo, įvairiems laikračių garsinimams \$165,000,000 radijams, \$135,000,000 magazinams, \$50,000,000 šlaip garsinimams, \$15,000,000 ūkininkų laikraščiams

ir prie viso to dar buvo išmokėta \$400,000,000 premijoms.

Žydai šalinasi nuo nacių
Vokiečių "žabuotasis" karas per didžiąją Lenkijos perbėgdamas išjudino Lenkijos 3,000,000 žydų nešis nuo nacių užpuolimo. Bet kur toli jie galėjo nešis, Lenkijos kaimyninės valstybės žydų irgi nenori priimti.

Dauguma jų susigrūdė rytų pietų Lenkijos dalyje. Manė pereiti į Rumuniją, bet rado sieną tvirtai uždarytą su sargyba atkišais durtuvais.

Nuo seniau iš Vokietijos pabėgėliai žydai daugiausiai tirštai susigrūdė Lenkijos miestuose Krakovoje ir Katowice. Dabar jie ir vėl turi kogeitčiau, nei tūti iš tų miestų, kur nors kitur. Bet pasirodo, kaip jie toli nori bėgti, anksčiau ar vėliau, nacių čėbatai juos be ustojo paseka.

Vincas J. Vyšnius

— Iš Kretingos ligoninės pabėgo plaučių uždegimu sergantis K. Martinaitis ir mirė gatėje.

— Lietuvos Bankas Kaune prie turimų rūmų Maironio gatvėje statys didesnę palatą.

— Kainų tvarkytojas doro žygių atpiginti radijų vartojamas anodines baterijas. Dabar Lietuvoj jos kainuoja 22 lt., tuo tarpu Latvijoje tik 9 lt.

UŽFRONTĖS VAIZDAI LIETUVOS PIETINIAME PASIENYJE

Bene jautriausiai vokiečių lenkų karo baismus Lietuvos krašte išgyveno pasieniečiai, prie demarkacijos linijos tarp Vištyčio ir Kapčiamiesčio. Jie arčiausia yra prie šito konflikto vietos, tarytum net užfrontė, ir kasdien girdėjo duslius bombų sprogius, kulkosvaidžių tratėjimą, užnacių lėktuvų motorus; kasdien matė dūmų debesį tai vienoj, tai kitoj vietoj ir kt.

Suvalkijos lygumose dabar rudens vaizdai ir nuotaikos, tačiau Dzūkija ir rudenį puiki savo miškais ir ežerais, tyvuliojančiais tarp kalmių ir tarp tų miškų. Lazdijaus, Seirijaus ir Leipalingio gatvės užtvinusios žmonėmis. Tik išėjus iš autobuso, kuriuo važiuavau, Lazdijuose punda skirtų pardavimų laikraščiai, prie autobuso žmonės išgraužė iš rankų pardavėjui visus dienraščius, ir jis nuėjo kioskan, skaičiuodamas gautus pinigus.

Noras žinoti, kas dedasi Europoj buvo toks didelis dėl to, kad žmonės kasdien čia girdėjo burzumus, matė net kovojančius lėktuvus, klausė bombų sprogių lenkų pusėj, o negauna nei laikraščių, dėl sugedusios elektros jėgainės neturi pakankamai radijo aparatų.

Pasirodo, kad ir tokiom primityviškom priemonėm Kapčiamiesty žinių prisigaudoma. Mano šeimininkas man iš tikros širdies klostė paskutines naujienas, tarytum ta kaime populiarų "radijo teta", mažą kur suklydams. Tik tada, kai jam reikėdavo paminėti numuštų lėktuvų skaičių, jis sąmoningai darydavo klaidą, skaičių 2—3 kartus padidindamas.

Lėktuvų užimas per pravirą langą nutraukė mūsų pašnekesį. Abu greit išbėgom iš grėties ir žiūrėjom į juodą tamsą lėktuvų burzgo kryptimi. Bet jokių lėktuvų nematėm. Kiek pastovėjęs, grįžau į grėtį, o jis liko kieme. Tik staiga išgirdau šeimininko šauksmą ir išbėgau vėl kieman.

— Anava, anava! — šaukė jis. — A, kaip aitvaras... Na, ir nematėte, ponulis, nematėte... Jis, kaip aitvaras, ką pinigų neša.

Tie liepsnų liežuviu jau buvo dingę už horizonto, ir aš vėl mačiau tik juodą tamsą.

— Jie pasiutė, tie lėktuvai, — sako kaimietis, grįžęs į grėtį.

Anksti ryte keliais ir šunkelais pasukau į pademarklinį Augustavo kryptimi. Bent valandą teko eiti per klionis ir kalmelius, per mišką, kol pasiekiau savo tikslą.

Šią vietą pasirinkau todėl, kad ji yra pačiam vokiečių lėktuvams susidarančio tarp lenkų ir mūsų teritorijų kampas smaigalyje ir girdėjau, kad netoli nuo čia kelis kartus per dieną skraido ir vokiečių, ir lenkų lėktuvai.

Laukai visur pliki ir pliki, o valstiečiai prie kasdieninių darbų. Aš užnėkinau vieną pasienietį, ariantį žemę, ir jis sustabdė arklus, norėdamas užsiriški.

Aš kalbinu jį apie buvusią gražią vasarą, apie derlių, apie ūkininko rūpesčius, o jis neįsinekinamas. Bet kai užsimenu apie pavojingą kaimynystę, jis mane apiplia visa eile klausimų apie paskutinius politinius įvykius, apie lenkų-vokiečių karą, apie to karo padarinius ir t.t. ir t.t. Aš jam atsakinėjau trumpai, o jis suranda vis naujus ir naujus klausimus, kas mane pradeda stebėti. Paskui sako jis:

— Dėkui, ponas. Mes kaimie turim vieną radiją, ir tas pat su ausiniais. Todėl žinias reikia papasakoti vienas ki-

tam, o ne visi vienodai nupasa-

Jis užsiriško bankrutą, užsitraukia dūmą. Tai jau pagyvenęs žmogus, vėjo ir saulės nugalastu veidu, šarmojančiais paausiais.

— Bet mes turim geresnį radiją, — sako jis, kiek patylėjęs, — ko jums trūksta. Išiti su naktį negalėjom miegoti nuo automobilių dūzgimo šituo paviškeliu.

Aš dar nieko negirdžiu, o jis jau pradeda dairytis horizontu. Lėktuvų motorų ūžimas vis kaskart garsesnis ir garsesnis. Pagaliau lėktuvai išneria pro kampą miško.

Valstietis permeta botagą iš dešinės rankos ir kairiąją ir persižegnoja. Plieno paukščiai skrenda dideliu aukštyje ir burzgia kiekvienas kitaip. Du iš jų atrodo, kaip varnos tarp kuosų. Staiga lėktuvai išsiskleidžia, atsigrįžta į atsiskyrėlį, kuris, kaip vanagas, smenka ant priešio lėktuvų ir paleidžia kulkosvaidžių ugnį, po ko vėl staigiai ir vikriai kyla į viršų, smenga, šaudydamos į kulkosvaidžių, žemyn, kol, pakliuvęs pats į kulkosvaidžių ugnį, pradeda tolti ir išnyksta už miško, o pirmieji lėktuvai apsisuka ir nuskrenda savo keliu.

Valstietis seka dangų akimis, paskui vėl persižegnoja ir sako prislegtu balsu:

ISPŪDŽIAI ATSLANKIUS ŠIĄ VASARĄ LIETUVOJE

Rašo: Vl. Mučinskas

(Tęsinys)

Nauja statyba

Visoj Lietuvoj šią vasarą pastebima didelė statyba, ypačiai tuo pasižymi Kauno miestas. Lietuvoj esu padaręs daug įvairių nuotraukų ir statomų pastatų, jei ekonominiai tas būtų galima, būtų padaryti klėses, savo įspūdžius galėčiau pajavairinti vėliausiais Lietuvos vaizdais — jos pažangą, bet dėl virš minėtos priežasties tas į neįmanoma. Kada statyba krašte kyla, tas įrodo ekonominę krašto pažangą. Ši mano pareiškima gali paliudyti bile kas, kas tik lankėsi vėlesniu laiku Lietuvoj. Miestai statosi greitesniu tempu, bet miesteliai, kaimai irgi neatsilieka, tik lėtesniu tempu. Lietuva sparčiai žengia į geresnę rytojų. Mums užsieniečiams, kuriems Lietuva yra prie širdies, joje atsilankę galime tik pasidžiaugti matydami mūsų krašto progresą visoje srityse.

Lietuvos vaishingumas

Jau apie Lietuvos žmonių vaishingumą reikia tik stebėtis. Kur tik neatsilankysi, ar esi pažįstamas ar ne, jei tik žino, kad esi užsienietis, o ypačiai iš Amerikos, visų nuo širdžiai priimamas vaishingumas. Nueik į bile kaimą pasisakyk, kas esi ir tuojaus pradės vieną pas save kitą pas save kviekti ir kalbą žinoma prasi-deda ar nematėt ten kur Amerikoj tokio ar tokio asmens, paskui užkandžiai, po jų, pa-vaishingumas savos gamybos alumi. Dabar rytų Lietuvoje kaimie jėjo paprotys daryti namie alų, vietomis ir labai stiprų padaro. Mums visiems yra žinoma maisto Lietuvoje — užtektinai ir nebrangiai kainuoja. Amerikiečiams atostogauti laabi patogi vieta, ta pa-čia proga arčiau susipažįstama su Lietuvos gyvenimu su savie-kiais. Aišku prie dabartinės Europos padėties mažai kas

— Matai, ponas, kokis mūsų radijas... Tik baisu kartais jo klausyti.

Zemaitis ar aukštaitis, pakliuvęs staiga į šitas apylinkes, stebėtusi: diena giedrausia, dangų netemdo net mažiausias debesėlis, o kažkur prie horizonto šiaurės vakaruose girdėti perkūno dundėjimas.

Tačiau dūžkas jau nesistebė. Vis dėlto jis nuolat klausosi tų garsų, kurie juo toliau, juo labiau atrodo įprasti. Jį tik pradeda gąsdinti, kad ta perkūnija nuolat girdėti arčiau ir arčiau, o duslūs sprogiimai kartais pasigirsta ir vakaruose ir visai pietuose.

Naktį iš rugsėjo 3 ir 4 d. aš su vienu netyčia sutiktu draugu išitįs valandą stovėjau prie sodo tvoros ir žiūrėjau į vakarus. Didelė gaisro pašvaistė švietė ant dangaus. Ugnis turėjo būti didelė ir plačiai išsiplėtusi.

— Taigi, — sako draugo tėvas, pagyvenęs ūkininkas. — Kai prieš pusmetį už kelių kilometrų nuo sienos degė kaimas, buvom nuėję gesinti. Ir sargyba nieko nesakė mums sugrįžtant. O dabar dega Seinai, ir nei žingsnį per sieną... Juk ten tikrai Seinai, arba aš nežinau, kuria kryptimi ir kur yra Seinai...

Baisus sprogiimas dešiniau nuo gaisro vietos išjudino naties tylą. Tai nebuvo griautinis. Sprogiama sekė antras, trečias, dar du pagreit, ir viskas nutilo. Po kelių minučių horizonto pakraštį pasirodė antro gaisro ženklai, kurie iš syk nežymiai paraudo danguje, o kuo toliau, tuo daugiau rauda,

kol liko danguje kruvina pašvaistė.

— Čia tai jau Punsko kryptimi, — pasakė senasis kaimietis. — Bet kur čia dega, nežinau...

Tai buvo naktį. Kai ryte skubėjau į pašto agentūrą Kučiūnos ieškoti telefono susisiekti su Kaunu, dūmų debesys dviejose vietose spaudėsi prie horizonto, o jie išnyko tik pavakare. (L. Z.) V. Civ.

Artimiausios Prof. K. Pakšto Prakalbos

Rugsėjo-24 d. prof. K. Pakštas kalbėjo apie aktualiausius lietuvių tautos reikalus LD Seime Cambridge ir lietuvių katalikų parapijai Lawrence.

Spalių 1 d. 2 val. jis kalbės Bostone lietuvių profesionali draugijai.

Spalių 1 d. 7 val. kalbės Brocktone, Sv. Roko parapijos svietinėje.

Spalių 2 d. 7 val. Norwoode, Sv. Jurgio parapijos svietinėje.

Spalių 3 d. 7 val. Brocktone, Sv. Roko parapijos svietinėje.

Spalių 8 d. 2 val. South Bostone (Vilniaus klausimu), Municipal Bldg. svietinėje.

Spalių 8 d. 7 val. Cambridge (Vilniaus klausimu), Nekahto Prasišėjimo par. svietinėje.

Spalių 9 d. 7 val. Brooklyne (Vilniaus klausimu).

Spalių 11 d. Shenandoah, Pa.

Spalių 15—20 d. Pittsburgh, Pa.

Nuo spalio 25 d. Chicagoje ir apylinkėse.

Rašyti jam prašoma į Darbininko, Amerikos ir Drugo redakcijas.

Franciejus

BOSTONO RADIOJO

Lietuvių Radijo Korporacijos programos per stotį WORL 920 kilocycles, šeštadienį rugsėjo 30-tą d. 8:30 val. iki 9 val. ryte:

1 — Muzika. 2 — Žinios. 3 — Kalbės L. Koncius iš North Abingtono apie bites. Sekmadienį, spalio 1 d. programos nuo 9:30 iki 10:30 val. ryte bus sekantis:

1 — Modernisties orkestra iš Cambridge. 2 — Dainininkė Emilija Rudokūtė iš Cambridge. 3 — Dainininkas, Stasys Paura iš So. Bostono.

Po programai prašoma parašyti laišką ar atvirutę į stotį WORL, Lithuanian Program, Boston, Mass., pranešdami savo įspūdžius.

Steponas Minkus, garsintojas

I LIETUVA

Keliatukite Vikingų laivais

Per Gothenburgą, Švediją

13 New York 13 Gothenburg
Rug. 27 DROTTNINGHOLM Spalių 12
Spalių 6 GRIPSHOLM Spalių 21
Spalių 26 DROTTNINGHOLM Lap. 14
Spalių 31 KUNGSHOLM
Lapk. 4 GRIPSHOLM Lapk. 23
Lapk. 30 DROTTNINGHOLM

Tamstos kelionė niekas nepatarnaus geriau prisirengti, kaip Tamstos vietinių laivakorčių agentas, arba

SWEDISH AMERICAN LINE
4 West 51st St., New York, N. Y.

Knyga anglų kalboje parašyta lietuvių-imigrantų. Turinys žingeidus, pamokantis. Pirmoji knygos dalis 'MY WILL' (Mano Testamentas) taikoma čia augusiems lietuvių jaunimui. Antroje dalyje 'FRAGMENTS OF TRUTH' telpa 600 originalių patarlių, epigramų, sveikatos satyrų. Nedaug knygų atspausda. Gražiais audeklo apdarais \$1.75 su prisuntimu. Siųsdami užsakymus adresuokite:

M. P. BRAZAUSKAS

25 Congress Avenue, Waterbury, Conn.

Odos, Kraujo ir Nervų Ligos Gydymas

Beidras silpnumas, kraitikos žaidos, skilvio ir mėslo metimo suirimai, Hemorrhoidai (Piles) ir kiti suirimai, inkstų ir šlapimo netvarkumai ir kiti staigūs ir kroniški nesveikimai. VYRAI IR MOTERYS GYDOMOS. Jei jūs turite kokius nesuprantančius skausmus, pasitarkite Dr. Zins pagalbos. Leisk man išaiškinti jums jūsų padėtį be jokio obligacijų.

(EGZAMINACIJA DYKAI)

Kraujo ir Šlapimo Tyrimai, X-Spinduliai

Mokėtis prieinama—išmokėjimais, jei reikals.

DR. L. ZINS —Išsteigęs 30 Metų

140 East 16 St., N. Y.

Tarpe Union Sq. ir Irving Pl.

Valandos:

10 ryto iki 8 vak.—Sekmd. nuo 10 ryto iki 2 p.p.

VIETOS LIETUVIŲ JUDEJIMO TRUPINIAI

New Yorko Pasaulinėje Parodoje Lietuvos Dienai praėjus, visa lietuvių spauda Amerikoje pareiškė didžiausią pasitenkinimą ir džiaugsmą, kad viskas gerai pavyko. Tikrai, kuris tik apsilankė tą dieną ir matė lietuvių tūkstančius susijaučius, matė ir girdėjo lietuvių programą žvaigždėje padangėje Amerikos Suvenyčių Valstijų, tikrai likos sužavėtas. Kiekvienas lietuvis ir lietuvių dabar turi kuom didžiuotis ir džiaugtis.

Kiek Philadelphiajos lietuvių laiku Lietuvos Dienoj Pasaulinėje Parodoje, New Yorke, dalyvavo, sunku pasakyti. Bet jų būta daug. Nors galėjo būti jų dar daugiau. Vaziuojant begaliniai ilgi specialiu traukiniu iš Philadelphiajos New Yorkan, vienas tautietis (K. S-nis), suskaitė aštuoniolika vagonų. Ir kiekviena vagonė buvo matyti grupės lietuvių. Tai gražus pasirodymas. Bet būtų dar gražiau, jei būtų paklausta komiteto Lietuvių Dienai rengti, kad vaziuojanti lietuvių būtų važiuavę organizuoti, lietuvių spalvomis papuoštuose traukiniuose.

Pavarčius Lietuvių Dienai išleista specialią programą, tuoj metasi į akis, kad ir Philadelphiajos lietuvių žiniai yra pasirodę su aukomis Lietuvių Dienos ir Lietuvos Pavilono paremimui.

Štai jie: Phila. Liet. Biznierių ir Profesionalų Sąjūdas — \$75, Antanas Tvaranavičius — \$10, kun. Ignas Zimblys — \$5, Stasys Barauskas — \$5, Kazys Dryza — \$5. Po \$2 aukavo: dr. Ignas Stankus, A. J. Kanušis, B. J. Tribulas, K. Dalboka, Petras Tamulis, J. V. Grinius, Antanas Ramanauskas, Albertas Burbas, Kazys Barčas, J. Stankus, J. Samsanavičia, Jurgis Kazemėkas, Jonas Lesutis, Aleksas Klemas, Liet. Tautiškas Pašėpinis Klubas.

Tiek aukų sudėti Lietuvių Dienai, Philadelphiajos lietuvių pasirodė gerai. Bet imant domėn mūsų lietuvių kolonijos didumą, turėjo būti dar geriau. Netenka stebėtis, kad Lietuvių Dienos programos vedėjas pareiškė, kad Philadelphiajoje randasi apie 15.000 lietuvių. Tačiau mūsų vietos žinovai sako, kad čia randasi lietuvių suvirš 30.000. Kurių čia teisybė, palieku patiems skaitytojams tą skaitlinę išspresti.

Aną dieną man teko lankytis pas jauną lietuvių gydytoją, dr. Feliksą P. Sugintą. Tai malonaus būdo ir gilių praktikos jaunas lietuvis gydytojas. Dr. F. P. Sugintas, kuris gyvena 623 Green St., yra SLA 370 kuopos jaunuolių daktaras kvotėjas. Jis yra narys tos kuopos. Philadelphiajos lietuviams sveikatos ieškant, patartina kreiptis prie jauno lietuvių gydytojo, dr. F. P. Suginto.

Viename Philadelphiajos lietuvių biznierių ir profesionalų susirinkime vienas verslininkas pareiškė, kad jis vienos atvykusios iš Lietuvos ponios paklausė, kaip jai patiko priėmimas Philadelphiajos verslininkams.

Prasidės gyventojų surašinėjimas

Zinios iš Washingtono praneša, kad su pradžia 1940 metų, prasidės visos šalies gyventojų surašymas (Census). Tokis surašymas būna kas dešimt metų. Paskutinis buvo 1930. Sako, kad būsimasis surašymas bus daug smulkesnis, negu pirmasis kad buvo. Pennsylvaniajos valstijoje dirbs apie 10.000 surašinėtojų. Į kiek laiko surašymas turės būti padarytas, žinios nenusako. Yra manoma, kad užims kelis mėnesius.

Artėjant surašymo laikui visa anglų spauda apie tai praneša. Lietuvių spauda, reikia tikėtis, lietuvius apie tai ir tinkamai painformuos. Surašymas bus tuo labiau svarbus už kitus, nes juo bus surinkta ir sužinota kiek šaly tikrai be darbo žmonių randasi.

Užuostas pakeliui į mokyklą

Rugsėjo 26 d. einant į mokyklą Raymondui Januliui, 9 metų amžiaus, skersai Percy St. važiuojantis trokas parmušė ir smarkiai sužeidė. Tą visą baisų įvykį matė Raymond mokyklos draugė Mary Lou Watts, 8 m. amžiaus, kuri su kitu su Raymondū ejo į mokyklą. Jie abu skersai ejo per gatvę. Atvykstant trokui mergaitė perbėgo gatvę, bet Raymondas nespėjo...

Trokas buvo iš New Brunswick, N. J. Matyti per skubiai važiuojo ir nespėjo laiku sustoti. Trokas policijos sulaikytas. Raymondas buvo šv. Andriejaus mokyklos mokyns. Pravažiuojantis motoristas sužeidė ir paūlį gvyv Raymondą paėmęs vežė ligoninėn, bet pakeliui mirė.

Rodyklis Philadelphiajos lietuvių organizacijų

1 — Lithuanian Music Hall, 2715 E. Allegheny Ave., 2 — Lithuanian National Hall, 928 E. Moyamensing Ave., 3 — Lithuanian American Benef. Club, 2854 Winton St., 4 — North-Side Lithuanian Republican Alliance, 1011 Fairmount Ave., 5 — Frankford Lithuanian Benef. Club, 4647 Melrose St., 6 — Lithuanian American Republican League, 658 N. 10th St., 8 — American Lithuanian Citizen Club, 3138 Richmond St., 9 — American Lithuanian Community Ass'n., 2806 So. 80th St., 10 — All Lithuanian A. A., 1351 So. 2nd St., 11 — Lithuanian American Citizen Combine, 2715 E. Allegheny Ave., 12 — Lithuanian American Democratic Club, 543 No. 12th St., 13 — Lithuanian Daughters Benef. Society, 928 E. Moyamensing Ave., 14 — Lithuanian Alliance of America, Branch 135, 2715 E. Allegheny Ave., 15 — Lithuanian Alliance of America, Branch 110, 1011 Fairmount Ave., 16 — Lithuanian Alliance of America, Branch 105, 928 E. Moyamensing Ave., 17 — Lithuanian Alliance of America, Branch 370, 2715 E. Allegheny Ave., 18 — First Lithuanian B. & L. Ass'n., 1313 North American Building, 19 — St. George Lithuanian Benef. Society, 2715 E. Allegheny Ave., 20 — Lithuanian Republican Benef. Club, 3371 Edgemont St.

Mūsų mieste lietuviškos parapijos

1 — Sv. Kazimiero, 326 Wharton St., 2 — Sv. Jurgio, Venango ir Salmon Sts., 3 — Sv. Andriejaus, 11 Wallace St., 4 — Sv. Marijos (neprigulminga), 331 Reed St.

AR REIKALINGAS MUMS VERSLAS?

Liepos 8-tą dieną, Philadelphiajos lietuvių laidoje, VIENYBĖJE, rašiau trumpai antgalviu: "Ar Reikalinga Lietuviams Pramonė". Tame rašte keliau svarbų klausimą, kad lietuvių, ypač tie, kurie eina biznį, o pa reigas pardavinėdami minkštus ir kietus gėrimus, pasirūpintų susitarti ir inkorporuoti Alaus Išdirbystės Bravorą. Nes žiūrint į tą verslą (biznį), lietuvių pusėtinai jame turi užsiimimo. Jie moką parduoti kitų pagamintus produktus, bet nesirūpina tuos produktus patys išdirbti. Tai didelio masto biznis.

Šis raštas yra tarsi pirmojo. Iš atsilankiusiųjų pas mus Lietuvos verslininkų pasakojimų mes turėtume daug ko pasimokyti. Anot Dr. Kaškelio kalbos, pasakytos verslininkų priėmimo vakare, Lietuvos lietuvių kitados ir manė, kad lietuviams priklausė tik žemė dirbti: jį arti, akėti, sėti, sodyti, o po to kasti, ravėti ir pjausti. Verslas (biznis) lietuviams nebuvo galvoj. Tokiam supratimui, geriaus sakant nesupratimui, tarpe lietuvių esant, verslą Lietuvoje užėmė kiti ir nuo senų laikų juose įgyveno. Dabar Lietuvos lietuvių jau kitaip į tą reikalą pradėjo žiūrėti. Jie pradėjo suvokti, kad jei lietuvis gali dirbti žemėje ir jos vaisius rinkti, tai jis gali tuos vaisius patiesi ir parduoti. Iki Lietuvos lietuvių pasiekė to supratimo, jų vaisius kiti jam pardavinėjo. Lietuvos lietuvių tokiu būdu siekia labai sveiko ir būtino savo šaly ekonomiško supratimo. Tokio supratimo ir Amerikos lietuvių turi siekti.

Verslas Amerikos lietuviams yra toks pat būtinas reikalas kaip ir Lietuvoje. Nes mes čia gyvendami turime dirbti kad gyventi. Mūsų gyvenimo reikmenys esą tos pačios kaip ir kitų gyventojų. Turime nakvoti pastogę, turėti kambariuose baldus (fornišius), batų ir apvalkalus dėvėti. Valgyti turime kiekvieną dieną, tankiau ar retkarčiais išsigerti ir t.t.

Visi čia paminėti dalykai esą neatbūtinai (išimant gėrimus) ir kasdieniniai, be kurių ne pavienis nei kiekviena lietuvių šeima negali apsieiti. Parinkime iš jų svarbesnius, sakysim, stubos baldų ir rakandų (forničių), paskui iš valgomųjų reikmenų — mėsos.

Forničiai. Be jų nė viena lietuvių šeima negyvena. Tai būtinas reikalas turėti juos kiekvienoje stuboje. Stubos baldus ir rakandus žmonės naudoja ir turi pirkti naujus. Lietuvių išperka tų dalykų už tūkstančius dolerių kas metai. Tačiau juos pagaminti lietuviams turi kiti. Patys lietuvių tos išdirbystės nesiima. Te skaitytos nesupranta mane klaidingai kalbant šiu reikmenų klausimu. Aš neturiu minty bent dabar, kad lietuvių šiuos dalykus imtų tik pardavinėti. Ne, šiuo laiku mes jau turime vieną lietuvių vietą, kur šiuos dalykus galima įsigyti — tai Lietuvių Forničių Kompanija, kurią užlaiko ir veda Dominikas Antanaitis ir jo žmona. Aš turiu minty, kad lietuvių patys imtų šiuos reikmenis išdirbti. Juk padaryti stalą, sėdynes (krėslus), lovas, žiņiņus (matrasus), pripildyti plunksnomis padušką; medžio grėblus ir juos apmušti audeklu (parlor siūtai), padirbti šėpas — dailės lietuvių galėtų juos patys padaryti. Tai būtų lietuvių baldų fabrikas. Lietuvių Forničių Kompanija tasyk galėtų lietuvių išdirbtus daiktus pardavinėti lietuviams ir kitiems. Ši išdirbystė yra pelninga ir įdėję lietuvių kapitalą jon nesi-

gailėtų, tinkamai ir atsakančiai ją vedant.

Gyvuolių skerdykla. Lietuvių esą palinkę būti mėsavaliai. Tūkstančius svarų jos suvalgo kasdien. Lietuvių krautuviniškai tačiau mėsa, ar būtų ji kiaušiena, avienu, jautiena, ar kita, turi kasdien pirkti iš kitataučių. Ar lietuvių negalėtų įsitaistyti savo gyvulių skerdyklą (Stock Yarda), supirkinėti iš lietuvių ūkininkų galvijus, kiaušes, avis, paukščius, ir juos prirengti pardavimui? Įsteigti savo ūmo krautuvę (Wholesale) ir iš ten pardavinėti lietuvių kautuvėsna ir kitiems? Nėra kalbos, kad lietuvių mėsos mėgėjai gautų kasdien šviežią mėsą ir už pigesnę kainą. Ši verslo įmonė dabar randasi beveik vienų žydėlių rankose. Jų rankose randasi ir baldų išdirbystė.

Kodėl lietuviams gyvenantiems Philadelphiajoje ir kitur nepradėti taisyti neatbūtinai, gyvenimo reikalais rūpintis, kad juos aktualiai įgyvendintų. Iš tų verslų kiti pralobsta, milijonų dolerių vertės kompanijos susidaro. Viešai klausiu visų lietuvių, kodėl taisy reikalais nepradėti veikti? Jaunimo čia priaugusio ir mokslus baigusio jau turime pakankamai. Kapitālų lietuvių ir turi. Stoka tik iniciatyvos. Vietoj vesti tuščias polemikas už politiką, komunistai ar fašistai laimės būsimą karą, ar bus taika ar karas, ir kiti beprasmiški ir naudos neduodanti lietuviams dalykai, reikėtų mūsų laikraščiai naujingais dalykais pradėti rašinėti. Amerikos lietuviams reikėtų pradėti eiti į verslą. Geriausiai būtų kooperatyviškū būdu. Kalbant apie Philadelphiajos lietuvių, šiuo laiku, tinkamiausia yra verslo dalykai kalbėti ir propagandą tarpe lietuvių skleisti, tai Lietuvių Verslininkų ir Profesionalų Sąjūdo darbas.

Z. Jankauskas

PAGERINIMAS DVIRAČIŲ SUSISIEKIME

Dviračių važiuojančiam svarbu žinoti, kas paskui jį važiuoja. Ypač tai svarbu posūkiuose, nes atsigrįžti pažūrėti neatsargu, o susidūrimas gali labai greitai įvykti. Todėl kait kas bando prie rankenos turėti veidrodėlį, kurio tačia nau dotis nėra patogų ir matymas netobulas. Neseniai vienas vokiečių dviračių fabrikas pradėjo gaminti žymiai geresnį įrengimą pravažiuotam keliui ar kas paskui važiuoja stebėti. Tai atitinkami veidrodėliai, kurie pritaisomi prie vairininko kepurės ar kaktos. Toks veidrodėlis žmogaus nei kiek neapsunkina, o pravažiuotas kelias jame nepaprastai puikiai atspindi. Ši naujovė dviratininkų tarpe smarkiai plinta.

PHILA. LIET. SPAUDOS STABO NARIAI:

V. Barauskas, J. Kavaliauskas, L. R. Bura, Frank Pukas, P. Stankis, S. Barauskas, A. Tvaranavičius, Juozas Gerava, Z. Jankauskas, Kris. Zemaitis, A. Kanušis, Peter Tamulis, Edv. Bradas, K. S. Kļauskas, I. Ivanaukas, M. J. Deksnis.

Phila. Liet. Žinių metinė prenumerata \$2.00; pusė metų \$1.25. Dienraštis VIENYBĖ ir Phila. Liet. Žinios metams—\$5.00. Adresas: 543 N. 12th St., Philadelphia, Pa.

Z. JANKAUSKAS
Real Estate ir Insurance,
543 N. 12th St.,
Philadelphia, Pa.

SKAITYKITE IR KITIEMS PATARKITE SKAITYTI VIENYBĖ

STANSAM TIRE CO.

DISTRIBUTORS OF:
United States Tires and Better Used Tires
902 SPRING GARDEN STREET
PHILADELPHIA, PA.
Vulcanizing — Batteries
Stanley J. Buivydas, Prop.
Phones: Poplar 2637, Race 8226

LIETUVIŠKA KEPYKLA

Jei nori būti sveikas ir drūtas, valgyk tikrą lietuvišką duoną ir piragus, pagamintus iš tikrų rugių ir kviečių miltų. Pirk asmeniškai, užsakyk į krautuvę ar namus

Mrs. Antanina Merkelis
1315 SOUTH 2-ND STREET, PHILADELPHIA, PA.

Philadelphiajos mieste vienintylis lietuvis VARTOTŲ AUTOMOBILIŲ PARDAVEJAS IR PIRKEJAS UŽ PIGIAUSIĄ KAINĄ

Kadangi aš turiu savo bildingą, tai turiu mažas ir išlaidas. Mano paties sūnus yra pardavinėtojas. dėlto galiu už automobilį jums mokėti BRANGIAU, o parduoti PIGIAU, negu kiti auto dyleriai.

Išmainau seną automobilį į naujesnį.

Magaryčias galime gerti mano paties salūne. Prašau kreiptis pas mane.

PRANAS LULEVICIUS
1949-57 N. Front Street, Philadelphia, Pa.
Tel. Neb. 9762

LIETUVIŠKA UŽEIGA

KANIN'S CAFE
A. KANIUŠIS, Savininkas
Nesigalvėsite Atsilank — Geriausias Patarnavimas
4800 NO. BROAD ST., PHILADELPHIA, PA.
Phone Dav. 9743 arba 5146

NICK'S MARKET

Parduoda šviežią visokios rūšies mėsą ir produktus. Šviežia duona ir keikiai Kaina prieinama. Mandagus patarnavimas.

628 N. 11th St., Phila., Pa.

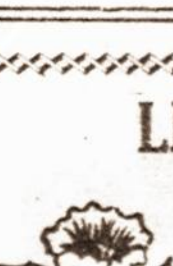
WM. VALAITIS MOTOR SERVICE

(Pirmas lietuvis auto taisytojas nuo 1914 m.)
EKSPERTAS-MECHANIKAS
Brakes-Bodies-Fenders, Starters-Generators-Carburetors
Synchronizing and Overhauling. All Work Guaranteed.
1730-34 E. Moyamensing Ave., Phila., Pa.
Phones: How. 0596 Main 3623

EMILIA'S HAIR DRESSING PARLOR

PERMANENTS
Latest Method Used
OUR PRICES ARE REASONABLE
We Specialize In All Beauty Work
1201 Green Street, Phila., Pa.
Phone Poplar 3307

LIETUVIŠKAS GELIŲ DARŽAS

Sutauso dailius bukietus dël vestuvių, ligonbičių ir laidotuvių. Vestuvėms tiesia divonus būgnytose. Prie gelių teikia palmas veltus. Gelių bukietus sutauso nuo \$2.50 ir aukštesn.

Kreipkitės asmeniškai, laiřka ar telefonu: HOWARD 8358

PETER TAMULIS
1225 SO. 2-ND STREET, PHILADELPHIA, PA.

LIETUVIŠKA SPAUSTUVĖ

Užsirašyk Lietuvių Naujienas, kurios eina jau antri metai. Būsi patenkintas pats ir šeimyna. Kaina metams \$1.00

Lietuvių Naujienos
332 North 6th Street, Philadelphia, Pa.

JUOZAS KAVALIAUSKAS

LAISNIUOTAS GRABORIUS

Užtikrinu, kad mano patarnavimas bus atitinkamiausias ir už prieinamą kainą. Nuliūdimo valandoje prašau kreiptis prie manęs

1439 SOUTH 2-ND STREET, PHILADELPHIA, PA.
Pennsylvania ir New Jersey Valstijos Telefonai: Bell Dew. 5136
Keystone — Main 9669

EXPERT WATCH & JEWELRY REPAIRING

FRANK PUKAS
Diamonds — Watches — Jewelry
609 North 12th Street, Philadelphia, Pa.

VIENYBĖ

Atvyksta grupė lietuvių

Spalių 2 d. apie 10 val. ryte atplaukia Švedijos-Amerikos linijos laivas Gripsholm. Laivas iplauks Pier 97, W. 57-tos gatvės, New Yorke.

Pranešama, kad tuo laivu atplaukia ir apie 20 lietuvių, kurie ištrūkė iš Europos karo sukurio grįžta į savo laisvą šalį. Tikimės, kad gausime pluoštą išpūdžių ir atviru žodžiu žinių apie karo eigą ir Lietuvą.

Aukos Lietuvos Pavilijonui

Šv. Alfonso Liet. Parapija, Baltimore, Md., \$25; N. N. (prašęs neskelbti pavardės), Brooklyn, N. Y., \$50; Lietuvių Profesionalų Dr.-ja, Brooklyn, N. Y., \$50; Adv. Clarence V. Balanda, Waterbury, Conn., \$10; Lietuvių Piličių Dr.-ja, So. Boston, Mass., \$25; Dr. A. Petrika, B'klyn, N. Y., surinko, \$26; Ona D. Sekienė, Brooklyn, N. Y., \$2; A. Siutis, Brooklyn, N. Y., \$2; Juozas Latvins, Amsterdam, N. Y., \$1; Izidorius Kupauskas, Chicago, Ill., \$1.00. Viso aukų yra \$192.00. Anksčiau paskelbta \$221. Sykiu yra suaukota viso, \$413.00.

Iš čia skelbiame aukų aiškumą, kad Amerikos lietuviai gyvai atjaucia reikalingumą Lietuvos Pavilijonui išlaikyti iki Parodos pabaigai.

Lietuvos Generalinis Konsulas New Yorke nuosirdžiai dėkoja aukotojams, kviesdamas paskubėti su tolimesne parama.

Newsreel teatruose naujausios filmos

Visuose New Yorke paskutinių apžvalgų teatruose dabar rodoma nuotraukos iš karo frontų Europoje. Mobilizacija, Lenkijos užkariavimas ir lenkų bėgimas į užsienius, Hitleris fronte ir priešų apkasai. Taipgi ir kitos naujausios pasaulio apžvalgos. Marykite šias filmas Embassy teatre, Broadway ir 46th St., N. Y.

Opera "Aida" Center teatre

Sekmadienį, spalių 1 d. Center teatre (Rockefeller Center, New Yorke) statoma Verdi's opera "Aida". Vyriausioje rolėje lošia Norina Greco.

San Carlo Opera Co. visada stato didžiuliuose teatruose svarbias operas. Šioje statomoje operoje dalyvauja žymūs

Harold Kravitt-basso

artistai ir šokėjai vadovaujant Lydijai Arlova ir Lucien Pridaux. Specialiai gamintos Egipto scenarijos.

Ramfio rolėje vaidina Harold Kravitt. Operai vadovauja Carlo Peroni.

Bus statoma džiovininkų ligoninė

Užvakar miesto mayoras La Guardia padėjo kartinį akmenį dėl statomos džiovininkų ligoninės-sanatorijos. Ligoninė bus statoma ant Parsons Boulevard, Jamaica, Queens. Manoma, kad ligoninės statyba užtruks iki sekančio pavasario. Ligoninė turėsianti 550 lovų, po 6 lovas varde. Pastatyti kainuos per \$3,500,000. Mayoras pareiškė, kad panašią ligoninių turėtų būti ir daugiau statoma.

Pagrobė algas

Drabužių krautuvėje 135 W. 26th St., iš savininko rankų du vyrai pagriebė rankinį bagažą ir dingso su \$2,500, kurie buvo skirti algų išmokėjimui.

Vedybos

Rugėjo 30 d. 4 val. po pietų Apreiškimo Par. Bažnyčioje susituoks: Lillian Gedrytė nuo 60-69—67 Ave. Ridgewood, L. I., su Joseph Basčiu.

Rugėjo 30 d. 4 val. po pietų Apreiškimo Par. Baž., susituoks: Marytė Romanaukaitė su Jonu Pilkausku. Vestuvių pokylis įvyks Grand Paradise Ballroom.

Spalių 1 d. 2:30 val. po pietų susituoks: Marytė Bartuškaitė, gyvenanti 1720 Madison St., Ridgewood, N. Y., su Vytautu Mardosa. Vedybinės apeigos įvyks Apreiškimo Par. bažnyčioje.

New Yorko valstijos diena

Pereitą penktadienį Pasaulinėje Parodoje įvyko New Yorko valstijos diena. Ši šeštadienį įvyksta Aviacijos Diena.

Majoras kalbėjo

Pereitą trečiadienį Pasaulinėje Parodoje įvyko Salvation Armijos diena. Miesto majoras LaGuardia atvyko ir pasakė kalbą. Dienes programoje dalyvavo per 300 Salvation armijos atstovų.

Lietinga diena sutraukė tik 59,368 lankytojus. Tai mažiausias skaičius publikos nuo pat parodos atidarymo. Majoras kalbėjo pareiškė, kad Pasaulinė Paroda pasižymi "svarumu" ir per visą laiką tapo areštuota tik tuzinas žmonių už šokių ar tokių išsišokimus. Viso paroda aplankė jau per 25,000,000 žmonių.

Transliacija apie Lietuvą

Lietuvos Generaliniam Konsului tarpininkaujant šių metų spalių 1 d. 7:15 valandą vakare New Yorko radijo stotis WINS transliuos p. Vizbaros paskaitą angliškai apie Lietuvą ir Vilnių.

Šios paskaitos patartina visiems pasiklausyti.

Trys nauji tiltai

Parkų Departamentas praneša, kad iš varžybų sumoje \$707,633 paimta pastatyti trys tiltai Shore Parkway sekcijoje Belt Highway.

Sulaikyti du gydytojai

Du Brooklyn medikų-gydytojai Dr. Louis Greenstein ir Harry Berman policijos sulaikyti po kancija \$5,000, kad būtų abu gydytojai norėjo išvilioti iš vieno paciento du šimtus dolerių įkalbėdami jam būtinai darytiną kažkokią operaciją.

Traukinys užmušė du žmones

Užvakar trokui važiuojant skersai Long Island geležinkelį per Edgewood užėjus traukiniui tapo užmuštas troko vairuotojas ir pagelbininkas. Tose vietoje jau atsitiko keletas nelaimių.

"Holdup"—\$250

Užvakar į Royal Vending Co., 2357 E. 19th St., Brooklyn'e įėjo tūlas vyras ir raštingas, kurioje tuo metu dirbo buhalteris Ruth Siskind. Ruth buvo viena raštinėje. Nepažįstamasis paklausė, kur yra jos brolis, savininkas kompanijos. Gavęs atsakymą, kad brolio šiuo metu nėra, nepažįstamasis skubiai įdėjo ranką į kišenę ir pareiškė: "This is a stickup". Mergaitė liepė eiti į kitą kambarį.

Kada ji grįžo atgal po keletos minučių, nei nepažįstamojo nei kasoje \$250 dolerių nebuvę... Manoma, kad plėšikas ginklo neturėjęs.

Šv. Jurgio Dr.-jos susirinkimas

Šv. Jurgio Draugijos kvartalinis susirinkimas įvyks spalių (Oct.) 4 d., 7:30 val. vakare, klubo salėje, 280 Union Ave., Brooklyn, N. Y.

Visi nariai malonėkit dalyvauti, taipgi kurio duoklės atsilikę: malonėkite užsimokėti, kad neliktumėt suspenduoti.

Ch. Nechnskas, sekr.

Nušoko nuo stogo

Tūla Ethel King, 21 metų amžiaus graži mergina užvakar nušoko nuo 5 aukštų namo stogo, 1517 Taylor Avenue, Bronx, ir po pusantros valandos mirė Fordham ligoninėje. Josios tėvas aiškina, kad Ethel sveikata buvo gerame stovyje, bet prieita išvados, kad ji sirgino.

Didėja valstybės pajamos

Iš Washingtono pranešama, kad valstybės pajamos per pirmuosius 8 mėnesius siekia \$43,076,000,000 dol. arba \$1,700,000,000 daugiau negu perėtais metais tuo pačiu laiku.

Amerikos Raudonasis Kryžius šelpia

Amerikos Raudonasis Kryžius pasiuntė \$25,000 auką per Raudonojo Kryžiaus Komitetą Genevoje sušelpiti Lenkijos pabėgėliams. Pašalpa bus išskirstyta valstybėms, kuriose dabar randasi lenkai pabėgėliai, kaip Rumunijoje, Vengrijoje, Latvijoje ir Lietuvoje.

MOTERŲ VIENYBĖS

5-METŲ JUBILIEJINĖ VAKARIENĖ IR ŠOKIAI SU PROGRAMA

TRIANGLE GRAND BALLROOM

117-11 Myrtle Avenue,

Richmond Hill, N. Y.

Sekmadienį, Spalių-October 29 d., 1939

Pradžia 6-tą valandą vakare

VAKARIENĖS BILJETAS: \$2.00

SOKIAIMS 50c.

BLOOD and FIRE

Showing in sensational film Europe's war ravages. Thousands killed, maimed and wounded. Pestilence, Fire and Blood instead of fertile fields.

LATEST WAR FILMS

From Poland, Germany, France, from Land and Water and Air—Also 43 news films from all over the world—Greatest show in town—15c to 2 P. M. Also film on "Hungary".

EMBASSY Newsreel Theatre

BROADWAY and 46th St.

J. VAITULIONIS

PIRMAS LIETUVIS

Chiropraktas Gydytojas

307 GRAND STREET,

BROOKLYN, N. Y.

Valandos: nuo 9 ryto iki 8 vak.

Nedėliomis ir šventadieniais

Nuo 10 ryto iki 1 po pietų

LIETUVIŠKA RESTAURACIJA

BAR & GRILL

Gaminame amerikonišką ir lietuvišką stiliaus valgius. Galima gauti Amerikos ir importuotus degtinę, vyno ir gero alaus. Lietuviškas kumpis, rūkyti kibiai ir kopūstai galima gauti kasdien.

Joseph Zeidat,

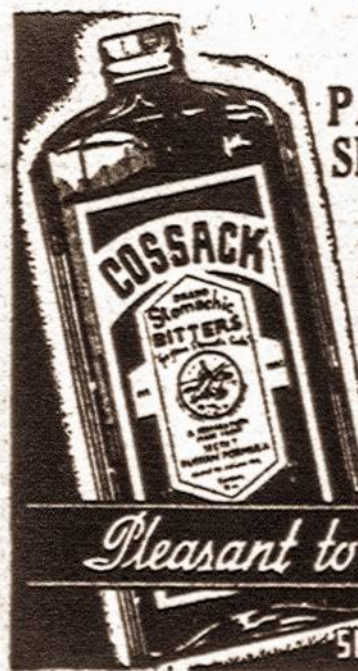
savininkas

411 GRAND STREET

Brooklyn, N. Y.

KADA DAUG JŪS

VALGOT! GERIAT! RUKOT!

Parduodama Baruose ir Restauracijose

COSSACK PRODUCTS

237 West 69th Street

New York City

Tel.: TRafalgar 4-3070

REPUBLIC LIQUOR STORE
LIETUVIŠKAS MONOPOLIS
415 KEAP STR. BROOKLYN, N.Y.
TEL. EV-7-2089
LICENCE L-72

XAVERAS STRUMSKIS
ISTAIKA TARNAUJANTI TEISINGAI IR HONESTAI SU DIDŽIAUSIU PASIRINKIMU IR ŽENIAUSIU KAINOM

SAVAS PAS SAVĄ

TARZANAS IR DRAMBLIŲ MEDŽIOTOJAI

35. Kuomet Spaišis su Trolis ir nešėjais bėgo pirmyn neataiželdami Gonfala vis žiūrėjo pro petį atgal į išeinančius iš girios žmones. Ginkluoti kareiviai išdidžiai žygiavo paskui juodukus vedančius po liūtą. Gonfala riktelėjo Spaišui: "Jie balti žmonės, gal bus mums draugai".

Vis bėgdamas Spaišis atskakė: "Man rodosi, kad jie negali būti mums draugai. Pagaliau aš ir nenoriu draugautis su baltaisiais po to viso, ką aš perkenčiau, kol gavau didįjį deimantą ir tave". Gonfala sustojo ir tarė: "Man bus geresnis kiekvienas svetimas, negu tu".

Spaišis staiga sustojo, apsisuko, pagriebė Gonfalą už rankos ir bandė tęsti su savim. "Eime, tu kvailė!" suriko jis. Tuomet Gonfala pradėjo šaukti: "Trolis, gelbėk!" Išgirdęs Trolis staiga atsikreipė ir pamatė Spaišį tęsiantį Gonfalą. "Paleisk jį!" bausiai suriko jis.

Nieko nelaukdamas Trolis, lyg liūtas, šoko ant Spaišio. Abu nedoreliai vėl susikibo ir pargiuvo ant žemės draskydami ir mušdami vienas kitą. Gonfala pažvelgė į kareivius. Šie, išgirdę riksmus, pamatė pabėgėlius ir skubiai artinosi prie jų. Liūtai pradėjo riaumoti ir tempti pavadinus.

Kas bus toliau — žiūrėkite kitame VIENYBĖS numeryje

Edgar Rice Burroughs, vertė Pijus Bukšnaitis

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

JUOZAS GARŠVA

231 Bedford Ave., Brooklyn, N. Y.

KOPLYČIOS LAIDOTUVEMS

TEL. EVERGREEN 8-9770

MATTHEW P. BALLAS

(BIELIAUSKAS)

660 Grand St., Brooklyn, N. Y.

NOTARY PUBLIC

Tel. STagg 2-5043

STEPHEN AROMISKIS

(ARMAUKAS)

423 Metropolitan Ave., Brooklyn, N. Y.

Tel. EVERgreen 7-4335 KOPLYČIA LAIDOTUVEMS

ESTATE OF A. J. VALANTIEJUS

T. Fred Lefevre—Manager

54-41—72nd St., Maspeth, L. I., N. Y.

TEL. NEWTON 9-4464

ESTATE OF BARRY P. SHALINS

(SALINSKAS)

Vestie E. Davis, Licensed Mgr.

84-02 Jamaica Ave., Woodhaven, N. Y.

Tel. Virginia 7-4499 KOPLYČIA LAIDOTUVEMS

A. RODZEVICZ

(RADZEVICIUS)

Tel. STagg 2-4409

402 Metropolitan Ave., Brooklyn, N. Y.

Tel. STagg 2-0783 Night HAVemeyer 8-1158

JOSEPH LE VANDA

NOTARY PUBLIC

337 Union Avenue, Brooklyn, N. Y.

Visi šie laidotuvių direktoriai išnuomuoja automobilius įvairiems reikiams